

Sygn. akt I C 1533/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Jasiński

Protokolant: Michał Czerwiński

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. D. i K. D.

przeciwko W. Ś.

o zapłatę

I. zasądza od W. Ś. na rzecz A. D. kwotę 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od W. Ś. na rzecz K. D. kwotę 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od W. Ś. na rzecz A. D. i K. D. kwoty po 5 817 zł (pięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1533/16

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 października 2016 r. powodowie A. D. i K. D. domagali się zasądzenia od W. Ś. kwot po 20 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 lipca 2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu powodowie wskazali, że 26 lipca 2014 r. zmarła I. D., po której spadek na podstawie testamentu nabyła w całości jej wnuczka W. Ś.. Powodowie, zgodnie z przepisem art. 991 k.c. są uprawnieni są do zachowku po zmarłej I. D., którego nie otrzymali. Nie otrzymali również żadnych darowizn, zapisów. Nie zostali również powołani do spadku.

Powodowie podnieśli, że w skład masy spadkowej po zmarłej wchodzi prawo własności nieruchomości położonej w G. przy ul. (...) o wartości nie niższej niż 120 000 zł.

Pomimo wystosowanego wezwania do zapłaty, pozwana nie zaspokoiła roszczenia dochodzonego pozwem.

W odpowiedzi na pozew pozwana W. Ś. oświadczyła, że nie kwestionuje samego roszczenia o zachówek tak co do zasady, jak i co do wysokości, oświadczyła jednakże, że nie jest w stanie zaspokoić go jednorazowo. Nie posiada bowiem środków na zapłatę zachowku i w celu ich uzyskania, zmuszona jest sprzedać lokal mieszkalny będący przedmiotem

spadku, co narazi ją na stratę w postaci obowiązku zapłaty 19% podatku. Wniosła również o nieobciążanie jej kosztami procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. D. zmarła 26 lipca 2014 r. Spadek po niej w całości nabyła na podstawie testamentu jej wnuczka W. Ś..

Zstępnymi I. D. są również A. D. i K. D. – jej wnuki. Nie zostali oni powołani do spadku po I. D.. Nie otrzymali również od niej żadnych darowizn.

dowód: okoliczności bezsporne, a ponadto: kopia postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku – k. 12

W skład spadku po I. D. wchodziło prawo własności nieruchomości położonej w G. przy ul. (...), KW (...), o wartości 120 000 zł.

dowód: okoliczności bezsporne, a ponadto wydruk księgi wieczystej – k. 21 - 28.

Pomimo wezwań do zapłaty z 15 czerwca 2016 r., doręczonych 16 czerwca 2016 r., W. Ś., nie zapłaciła na rzecz A. D. i K. D., należnego zachowku. W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty oświadczyła, że nie kwestionuje ich praw do zachowku i zobowiązuje się do jego zapłaty gdy nieruchomość zostanie zbyta.

dowód: okoliczności bezsporne, a ponadto korespondencja stron – k. 13 – 19.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów, których autentyczność i wiarygodność nie była przez strony kwestionowana, nie budziła również wątpliwości Sądu.

Stan faktyczny był między stronami bezsporny, okoliczności te Sąd uznał zatem za przyznane (art. 229 k.p.c.). W szczególności nie było przez pozwaną kwestionowane samo uprawnienie powodów do zachowku po zmarłej I. D.. Nie była również kwestionowana wskazana w pozwie wartość tzw. substratu zachowku czyli prawa własności nieruchomości stanowiącej spadek po I. D., a w konsekwencji wysokość dochodzonego zachowku. Istota sporu sprowadzała się wyłącznie do oceny podnoszonej przez pozwaną okoliczności braku możliwości jednorazowego spełnienia świadczenia dochodzonego pozwem i rozpoznania wniosku o nieobciążanie jej kosztami procesu.

Zgodnie z przepisem art. 991 § 1 k.c., zstępnym, małżonkowi oraz rodzicom spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni – dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by przypadł przy dziedziczeniu ustawowym, w innym zaś wypadkach – połowa wartości tego udziału. Stosownie natomiast do przepisu art. 991 § 2 k.c., jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo jego uzupełnienia.

Roszczenie powodów znajdowało więc oparcie w przepisach art. 991 k.c., zaś jak wyżej wspomniano, sama wysokość zachowku nie była kwestionowana.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uwzględnił powództwo w punkcie I i II wyroku.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którymi, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Odnosząc się do wskazanego w pozwie terminu początkowego liczenia odsetek, jako dzień następny po terminie płatności wskazanym w wezwaniach do zapłaty, Sąd uznał, że jest to zgodne z treścią art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Odnosząc się do podnoszonej przez pozwaną okoliczności, iż nie posiada ona środków na spełnienie świadczenia objętego pozwem, wskazać należy, że okoliczność ta nie mogła być podstawą do oddalenia powództwa. Sam brak środków na spełnienie istniejącego i wymagalnego roszczenia nie daje podstaw do odmowy uznania zasadności roszczeń powoda. Sąd, pomijając wyjątkową regulację zawartą w art. 320 k.p.c., nie ma również możliwości ustalenia innego terminu spełnienia świadczenia pieniężnego. Zgodnie z tym przepisem, Sąd może wprowadzić w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, jednakże może to uczynić wyłącznie w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Należy bowiem podkreślić, że zasadą jest, zgodnie z przepisem art. 454 § 1 k.c., to, że dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią, zaś przepis art. 320 k.p.c. ma charakter wyjątkowy. Ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być bowiem stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powodów, dla których rozciągnięcie w czasie spełnienia świadczenia może niweczyć skutki wygranego procesu. Należy również podkreślić, że mimo, iż pozwana nie kwestionowała roszczenia powodów, do czasu wytoczenia powództwa nie podjęła żadnych kroków, aby choć częściowo zaspokoić roszczenie powodów stosownie do posiadanych możliwości finansowych. Powyższe stało się również podstawą orzeczenia o kosztach procesu w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c., tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i nieuwzględnienia wniosku pozwanej o nieobciążanie jej kosztami procesu. Zgodnie z przepisem art. 101 k.p.c. zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Pozwana wprowadziła w odpowiedzi na pozew nie zakwestionowała żądań powodów, jednakże nie zaspokajając choćby w części ich wymagalnych roszczeń dała im powód do wytoczenia powództwa.

Z uwagi na formalny charakter współuczestnictwa po stronie powodów (art. 72 § 1 pkt. 2 k.p.c.), o kosztach procesu Sąd orzekł zasądzać je na rzecz każdego z powodów osobno. Na koszty poniesione przez powodów złożyły się opłaty sądowe w wysokości po 1000 zł oraz koszty zastępstwa procesowego określone zgodnie z przepisami § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Sygn. akt I C 1533/16

ZARZĄDZENIE

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)